

KIS LAP

AZ ELSŐ KOSZORU. (Lásd a 238. lapon.)

15. szám. — 1876.

Ára negyedévre 1 frt. 20 kr.

X. kötet.

A KIS SZABÓINAS

vagy

egy bátor fiucska története.

— Beszélyke. —

(II. folytatás.)

LYEN gondolatok között aludt el s maga is csodálkozott, hogy olyan elégedettnek érzi magát, mint eddig soha. Ezelőtt minden este dörmögve feküdt le és csak a saját bajaira gondolt, — most már volt más is, akire gondolhatott, még pedig boszankodás nélkül.

Harmadnapra újabb levél érkezett, melyben a szegény anya oly őszinte szavakkal mondott hálát Gyüszü mester jószágáért, hogy az öreg mester minden igyekezete mellett sem bírta eltíkolni megindulását. A levél egyszersmind tudatta, hogy Laczika másnap utnak indul s vasúton megy a Gyüszü mesterék falujához legközelebb eső állomásig; onnan majd gyalog megy a faluba.

— Gyalog! dörmögé Gyüszü mester. Hiszen nincs messze, az igaz; de hátha eltéved szegény fiu? Elébe megyek!

Másnap, a mikor a fiunak meg kellett érkezni, a kellő órában utnak is indult Gyüszü mester, kissé kedvetlenül ugyan, mert abba kellett hagynia rendes munkáját és szokatlan időben távozni a házból. De azért csak megindult és lassacskán ballagott a szomszéd vasuti állomás felé.

Már jó darabot haladt, midőn egy szalmával megrakott nagy szekér jött vele szembe. Gyüszü mester nem tért ki eléggé s a szalma leütötte fejéről a kalapot; épen ekkor pedig jókora szél is fujdogált. fölkapta a kalapot s gyorsan rö-

pítette a szántóföldeken keresztül. Gyüszü mester mérgesen kifakadt a szekeren levő emberek ellen, különösen egy kis fiu ellen ki a szalma tetején ülve jóízűen nevetett a kalap röpülésén. Hirtelen azonban a fiu abbahagyta a nevetést és fölkiáltott:

— Jaj Istenem! A szél egyenesen a patakknak viszi a kalapot!

S ügyesen, mint a mókus, leugrott a magasból, aztán egész erejéből futásnak indult a kalap után. Szerencsésen el is érte épen a patak partján. Nyájasan odanyújtotta Gyüszü mesternek.

— Tessék, nincs semmi baja. De bizony egy percczel később már a vízben uszott volna.

Gyüszü mester boszusan elkapta a kalapot, a fiu pedig fölkapaszzkodott a szalmás szekérrre, mely aztán odább ment.

E kis baleset épen nem volt arra való, hogy az öreg mestert jókedvűvé tegye. Boszusan dörmögött saját maga ellen, sógorasszonya ellen, fogadott fia ellen, aztán haragjában gyors léptekkel sietett a vasuti állomáshoz. De itt érte még csak az igazi boszuság, mert itt azt tudta meg, hogy a vonat már megérkezett, az utasok kiszálltak és elszéledtek.

— Gyönyörű multság! Hát hiába jöttem ide! És az a fiu hol van? Hiszen ha megjött és a falu felé megindult, akkor találkoznom kellett volna vele . . . pedig nem láttam semmiféle vándor fiut. Most már mehetek vissza! Eltöltöttem hiába egy fél napot. Tudtam én, hogy csak bajom lesz ezzel a gyerekkel.

Egészen kedvetlenül ballagott háza. A mint háza elé ért, nagy csapat gyereket talált ott összegyűlve, pedig Gyüszü

mester semmit sem gyűlölt annyira, mint a lármás gyermekcsapatokat. Hát még mikor megpillantotta köztük azt a piros képű vig fiut, aki az uton visszahozta neki kalapját, de egyuttal olyan jóízűen nevetett is rajta. Haragosan reá kiáltott tehát a gyerekekre:

— Hát ti semmirevalók mit ácsorogtok itt az én házam előtt?

Egyik fiu előlépve, rámutatott arra a piros képű, idegen gyerekekre s így szólt:

— Ne haragudjék, Gyüszü mester!

Mi csak azért vagyunk itt, mert meg akartuk mutatni a lakását az ön fogadott fiának, Laczinak. Itt várja önt.

— Micsoda? Te vagy az . . . te vagy Laczi . . . te, aki az uton úgy neveltél rajtam! kiáltá Gyüszü mester szörnyűködve.

— Oh kedves bácsikám! . . . Én nem tudtam . . . nem ismertem . . . Oh, mennyire sajnálom . . . Kérem bocsásson meg!

A kis fiu valóban teljesen meg volt szomorodva és annyi bizonyos, hogy első megjelenése nagybátyja színe előtt nem épen szerencsésen történt, megismerkedésök nem nagyon kellemes volt. Gyüszü mester jó ideig meredten bámult fogadott fiára; Laczika pedig, fülíg elvörösödve és szeméit a földre sítve nem tudta, mi tevő legyen. Végre is Gyüszü mester kinyitván a ház ajtaját, szó nélkül intett kis vendégének, hogy lépjen be, aztán maga is utána ment. Beérvén a szobába, Gyüszü mester levetette kabátját és még mindig nem szólva semmit, hozzáfogott az egyszerű, szerény ebéd elkészítéséhez, — mert ő maga volt a szakács is.

Szegény Laczika, ki egészen másféle fogadtatásra számított, alig tudta, mit

tegyen; ez a szótlan csend rettentően kínos volt az ő számára. Érezte, hogy akaratán kívül, csupa szerencsétlen véletlenségből megsértette nagybátyját, midőn annyira nevetett rajta, kinek pedig hálával tartozik. De miként tegye jóvá hibáját? Hamarjában nem tudta s szomorúságában nagy könnyecseppek tolultak szeméibe. Gyüszü mester azonban nem igen ügyelt reá, megfőzte az ételt, föltálalta az asztalra s aztán odaszólt:

— Jöjj ebédelni!

Laczika félénken közeledett s leült az asztalhoz. Ekkor látta csak Gyüszü mester, hogy a fiu szeméi tele vannak könnyekkel. Ez még kedvetlenebbé tette az öreget s dörögve kérde:

— Hát ez mi? Mért pityeregsz, mi a bajod?

— Oh, kedves bácsikám . . . oly szomorú vagyok . . . annyira sajnálom . . . úgy szeretném, ha mindent kedvére tehetnék kedves bácsikámnak, és . . .

— És azzal kezdted, hogy sirdogálsz és szomorú arcokat vágsz? Ezzel ugyan nem cselekszel kedvemre. Töröld le könnyeidet, aztán ne gondold többé arra az ostobaságra, hanem add ide a tányérodát és egyél.

A fiu őszinte megbánása egészen meghatotta az öreget; nem tudott haragudni, bármint akarta volna. Laczika pedig észrevette e változást s könnyebbült szívvél, jó étvágygyal fogott az ebédhez.

Gyüszü mester ki akart tenni magáért; ne mondja a fiu, hogy a hosszú ut és nagy gyaloglás után nem volt jó ebédje. Annyit rakott tehát Laczi tányérjára, hogy a fiu végre már kérve kérte, ne ad-

jon többet, mert már jóllakott s oly jó-
üzien evett, mit eddig talán sohasem.

— Csak egyél, fiam, felelt Gyüszü
mester. Amig nekem van, neked is lesz.
Ne félj, nem fogunk éhezni.

Ebéd után Gyüszü mester maga ta-
karította össze az edényt. Laczi segíteni
akart, de az öreg ijedten rákiáltott:

— Ne bántsд azt a tányért... el-
töröd... és nem is tudod, hová kell tenni.
Ülj le és maradj nyugodtan. Nincs szük-
ségem segítségre,
elvégzem magam;
akkor legalább
minden úgy van,
amint én szere-
tem. Így ni!

Jóideig tartott,
míg az öreg Gyü-
szü mester min-
dent helyre ra-
kott. Végre elké-
szült, leült mun-
kájához, szembe
ültette Laczikát
és így szólt:

— No, most
dolgozzunk! Te
pedig most beszélj
valamit magadról és édes anyádról. Re-
ményem, egészséges és nem aggódik
többé miattad?

A fiu őszinte szavakkal beszélte el,
mennyire meghatotta anyját Gyüszü mes-
ter jósága, mily forró hálát érez iránta s
mennyire meg van nyugodva, hogy Laczit
nagybátyjánál tudhatja. — Gyüszü mes-
ter nem szerette az ilyen hálálkodást;
hamar közbevágott tehát és mindenféle

kérdéseket intézett a fiuhoz eddigi éle-
téről.

Laczika elbeszélte, mily csöndes bol-
dogságban éltek, mikor még édes apja
élt... de aztán jött a szomoru csapás...
a jó apa meghalt! De még azután is csak
megéltek valahogy... anyja dolgozott a
helységben lakó uraság számára s ő, La-
czika, iskolába járt; esténként pedig míg
a mama szorgalmasan varrogatott, ő fel-
olvasott mindenféle szép történeteket.

Ekkor még azt
hitte, hogy semmi
baj sem fenyegeti
őket, ámbár sok-
szor, ha éjjel föl-
ébredt, még min-
dig munkánál
látta mamáját, ki-
nek szemei egé-
szen kivörösödtek
a sok éjjeli var-
rástól. De egyszer
azután nem kapott
többé a mama
munkát, nem volt
miből megélni. —
Egyik darab bu-
tort a másik után

BAROMFIK. I. (Lásd a 230. lapon.)

eladták, de végre már egészen üres volt
a szoba, már nem is volt mit eladniok.
Laczika kétségbeesve látta e szomoru
helyzetet; segíteni akart ő is, nem akart
terhére lenni szegény anyjának. Bejárta
a gazdákat a faluban és a vidéken, ki-
nálokzott valami szolgálatra; de min-
denhol visszautasították; azt mondták,
hogy még kicsiny, gyöngé, nem vehetik
semmi hasznát. Mikor aztán már se m

mikép sem tudtak boldogulni, a mama nagy nehezen rászánta magát, hogy Gyüszü mesterhez fordul segítségért.

Gyüszü mesternek nagy erőfeszítésébe került, hogy a fiu egyszerű, őszinte elbeszélése alatt el ne árulja meghatottságát. De titkon nagyon örült, hogy meghallgatta a derék tanító jó tanácsát és magához fogadta Laczikát; látta, hogy a fiu és anyja is megerdemlik a támogatást

s Laczika nem olyan gyermek, akivel sok baja lehetne.

Mire este lett, az eddig oly mogorva öreg Gyüszü mester, ki soha sem türt senkit maga körül, már egészen megszerette a kis fiut s Laczika is, látván az öreg jóindulatát, vidám, csevegő lett, úgy hogy ebben a házikóban, mióta Gyüszü mester lakott benne, még soha sem volt ilyen jó kedv és boldogság. Éjszakára

BAROMFIÁK. II. (Lásd a 230. lapon.)

Gyüszü mester egy kicsinyke mellékszobában jó ágyat készített Laczikának s korán aludni küldte, tudván, hogy az utazás elfárasztotta. El is aludt a fiu csakhamar s az öreg meghatottan nézte, mily édesdeden szunyad.

Másnap reggel Gyüszü mester szokása szerint korán fölkelt, de Laczika is csakhamar talpon volt s pihenten, derülten lépett ki szobácskájából, vidáman jó

reggelt kívánva nagybátyjának. Gyüszü mesternek már régóta nem volt ily derült reggele; máskor, ha fölkelt, nem tudott egyebet tenni, mint azonnal megszokott munkájához fogni és szintén megszokott komoly gondolataiba elmélyedni. Most a fiu vidám csevegése egészen kihozta mogorva szokásaiból. Olyan furesa volt az, hogy ime egy vig gyermek van körülötte s nemcsak nem csufolja, mint

a többiek, hanem kedvét keresi és szeretettel csügg rajta.

— No, jól aludtál, ugy-é? Meghiszem azt! A gyaloglás kifárasztott. Most megreggelizünk, aztán hozzáfogunk a munkához.

A reggeli egy darab kenyérből és egy pohár tejből állott, de pompásan izlett. Azután leültek a varróasztalhoz s Gyüszü mester, tüt és czérnát adván Laczika kezébe, elkezdte őt tanítani leendő mesterségére. A fiu figyelmes és ügyes volt; ez tetszett az öregnek, úgy hogy lassanként egészen beszédessé lett.

— Csak iparkodjál, légy szorgalmas, ügyes, és meglásd, könnyen fog menni a tanulás. Persze, türelem kell hozzá . . . de semmit sem lehet kitartás nélkül megszerezni e földön. Két-három év múlva, ha becsülettel iparkodol, tudhatsz annyit, vagy akár többet is mint én, mert tudod, a közmondás is úgy tartja, hogy az ügyesség nem boszorkányság. Ha pedig egyszer jól érted a mesterségedet, akkor nem kell busulnod; megélsz utána, épen olyan jól, mint én. Lásd, engemet csufolnak, nevetnek a faluban, mert pupos nyomorék vagyok, de azért mégis eljönnek hozzám és még szépen meg is kérnek, hogy készítsek nekik ruhát, én pedig jól megfizettetem az árát. Az a fő, hogy amit az ember tanul azt tanulja meg becsületesen. Ha én nem érteném jól a mesterségemet: öreg, beteg ember létemre éhséggel kellene küzködnöm; most pedig több pénzem van, mint akárkinek a faluban.

(Folytatása következik.)

BAROMFIÁK.

(Képekkel a 228. és 229. lapokon.)

I.

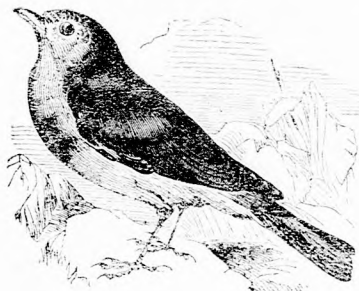
KAKAS vígan kukorékol:
Elég volt már az álombul.
S hogy leröpül a padlásrol,
Tyuk néni is kotkodácsol.
Vig reggel van, fris a lég,
Az álombul már elég.

II.

Ni ni ni,
Pi pi pi!
Kiesike
Pipike
Mind aranyos
Kendermagos
Kis csibe.
Kotlós anyjuk kotor nekik
A kis fiak meg kiszedik.
Egyszerre csak . . .
Ni, mi a?
Arra baktat
A czicza.
A tyuk mama megijed,
A tollait borzogatja,
Leereszti szárnyait
És a földet kotorgatva
Fiaeszkáit hívogatja.
Sohase félj, tyuk-mama,
Mert ama
Czicza ott
A világon a legjobb.
Csak egy kiesit pajkoskodik,
Ugrádozik, tréfál;
Ám, ha épen nincs rá kedved:
Szépen tova sétál,
Szó nélkül odébb áll.

A KIS NINKA CZINEGÉJE.

— Beszélyke. —

A MULT tél egyik szép napján a sétatéren járkáltam. Hó borítá a fákat és a földet. A hosszú fasorok közt kevés sétáló mutatkozott, s én minden irány nélkül, a kert egyik legelhagyatottabb részében bolyongtam, midőn egy szép látvány vonta magára figyelmemet. Egy, mintegy 10—12 éves, csinosan, de egészen gyászba öltözött fiu, egy kis térről a havat kendőjével elsöpörgeté, s kenyérdarabokat dobált a közelben szökdécselő madaraknak.

Sok madárka vett részt a vendégségben. Az oly barátságos, de torkos verebek folytonos csiripelés között a legnagyobb darabokon veszekedtek; a vörösbegyek felve ereszkedtek le a gesztenyefák ágairól, a kis czinegék pedig egyenkint közeledtek, s a legtávolabb bokrokba vivék a félénken fölkapott kenyérdarabkákat. A gyermek az öröm legőszintébb kifejezésével nézte a kis szárnyasok lakmározását; a leggyöngébbeknek, melyek közeledni nem merészelték, nagy vigyázattal dobált morzsákat, és szívből örvendett, ha ezeknek a jó falatot az erősbek és merészebbek torkossága elől megmenteni sikerült.

Én is közeledtem s halkán, hogy a madárkákat el ne riasszam, mondtam:

— Nagyon helyes, kis fiam, hogy enni adsz e madárkáknak. Szegények a hófödte földön nem tudnak eledelt találni. Látom nagyon szereted a madarakat.

— Oh igen! főleg a czinegéket, feléle a füeska, elfordítva szeméit, mintha könyeit akarná eltakarni.

Gyanítottam, hogy e könyüknek valami fájdalmas történet szolgál alapul s ez talán összefüggésben van azzal is, hogy a fiu annyira szereti a madarakat; bizalmas csevegésbe ereszkedtem tehát vele és kis barátom csakhamar szintén egészen bizalmasan beszélgetett. A nélkül, hogy egyenesen kérdeztem volna, elmonda nekem végül a következő történetkét:

— Volt egy nővérem, egy évvel fiatalabb nálam; oly jó, oly kedves! Szegény kis Nina! ha csak egy lepkét is szenvedni látott, már könybe lábadtak szemei.

A mult nyáron Ninkával édes anyám mezei jószágán valánk. Egy napon a parkban vígan játszadoztunk, midőn a bokorból rekedt ölyvhang üt meg füleinket.

Ninka megijedt s el akart szaladni; de én visszatartottam és magam után vontam a bokorba, hogy elriasszuk onnét a csunya ragadozó madarat, mely csakugyan el is röpült széles szárnyain. Kitépett tollak szálltak ide s tova; félrehajlítottuk tehát a bokor lombjait, s egy kirabolt fészket találtunk ott, melyre az ölyv lecsapott. A madárfiak közül csak egy élt még, s kétségbeesetten visitott, mintegy segítségére híván bennünket. Anyjok bizonyára elvérzett fiai védelmében.

Ninka gyöngéden kezébe vevé a kis madárfit.

— Szegény pára! mondá; most már sem anyja, sem testvérei nincsenek, s a gonosz ölyv még talán visszajő! Ha itt hagyjuk, éhen hal, vagy az ölyv elragadja.

— Tehát vigyük haza, majd ápolni fogjuk, mondám én; ha felnő és képes lesz magának eledelt keresni, visszaadjuk szabadságát.

Ninka nagyon örvendett szavainak s a kis madárfit magunkkal a házba vittük. Készítettünk neki fehér gyapotból fészket, és mindketten a legnagyobb gonddal ápoltuk. Védenczünk gyorsan növekedett. A meztelen és hitvány kis állatból gyönyörű czinege lett, kék szárnyakkal, czitromsárga begygyel és égszín kék taréjjal, mely mindannyiszor fölborzadt, valahányszor örült

vagy haragudott. Egész nap csiripelve és ugrálva röpkedett a szobában és mintegy visszakövetelni látszék szabadságát. Mondám tehát Ninkának:

— Nem azért szabadítottuk meg a

A HANGYÁSZ-MEDVE. (Lásd a 239. lapon.)

szegény madárkát, hogy fogva tartsuk. Bocsássuk szabadon!

Ninka könyezni kezdett; de mégis megfogta a czinegét s levittük a kertbe. Szép tiszta idő volt, az ég felhőtlen, s a

nap egész fényben ragyogott. A fák telve valának gyümölcssel, s a virágok legszebb pompájokban diszelegtek. Nina szemeit a kezében nyugtalankodó madárra függesztve mondá:

— Háládatlan! csakhamar megfeledkezel te rólunk!

Megcsókoltuk védenczünket s Ninka azután elfordítván szemeit, kezét kinyitá.

A czinege nyilsebesen a közel fára szállt és ott egész torkából énekelni kezdett, mintegy megünnepelő visszanyert szabadságát; de bármily szép volt is éneke, Ninkának mégis fájdalmasan esett. Leült a fa tövében és szomoruan tekintett föl. Egyszerre, nem tartatván vissza fájdalmát, a czinege felé nyujtá ki karjait és hangosan kiáltá:

— Miczi! . . .
Miczi!

Ezt volt a madárka neve.

Miczi ezen oly ismert hagra leröpült a fáról és Ninka vállára szállt. Mily boldog volt ekkor Ninka! S hogyan czi-rógatá a kis kedvest, amint ez őt fekete esőröcskéjével csipdesé; édes hangon csevegett vele, s a czinge szüntelenül csi-ergett.

— Ime, mondá Ninka némi büszkeséggel. Miczi nem akar többé elválni tőlem!

Szegény kis hugom! Nem tudta mennyire igazat mondott!

Ez időtől kezdve Ninka és a czinge közt még bensőbb barátság támadt. A madár soha sem távozott hugocskámtól; bárhová ment Ninka, mindig utána röpdesett, s megismeré őt szaváról, sőt lépéseiről; s ha nevét kiáltani hallá, előre-pült a kertből is, hová szabad kijárása volt. Reggel a madárka kelté föl Ninkát álmából; vigan csattogva szállt párnájára, s orrával csipdesé az alvó leánykát.

Azonban a nyári időszak csakhamar elmúlt. Vissza kellett térnünk a városba. Hugom beteg lett; azt mondták, hogy a legügyesebb orvosok segítségére van szüksége. Mire a városba értünk, Ninka még rosszabbul érzé magát, ágyba kellett feküdnie. A cselédek sokszor szomoruan sugdostak egymás közt, s édes anyám, midőn velem s hugommal beszélt, nem egyszer kénytelen volt könyes arczát kendőjébe rejteni; de én még mindezt fölfogni nem birtam; nem tudtam, milyen szomorúság vár reánk.

A kis madárka nem hagyta el hugomat betegségében sem. Ninka kinyújtott fehér ujján ülve, hugom panaszait hallgatni látszék. Fölhagyott énekelésével,

szomorú lön és melázó, mintha kis ur-nője fájdalmait érezte volna. Midőn Ninka a beszédben kifáradva elhallgatott, a madárka hízkelkedve feléje nyujtá fejcskéjét, hogy megcsókollhassa, mire aztán mindketten elaludtak a fehér ágyacs-kában.

Egy napon magam valék hugom há-lószobájában. Azt hittem, hogy alszik, — midőn egyszerre gyöngé hangon magá-hoz szólított. A legnagyobb készséggel siettem ágyához.

— Isten veled, bátyám, mondá, érem, hogy meghalok . . . Hol van mama?

Meg akartam nyugtatni, mondtam, hogy mindjárt bejön.

— Ölelj meg! mondá.

Feléje hajoltam, hogy megöleljem, de ő párnáira hanyatlott vissza.

Meghalt! Nagy sikoltással estem térdeimre ágyánál. E pillanatban a hugom párnáin nyugvó czinge fölszállt és a félig nyitott ablakon kirepült. Ugy tet-szett, mintha kedves kis hugom angyali lelkét láttam volna égszin kék szárnyain a mennybe szállani!

A fiu elhallgatott, szemcibe könnyek toltak s én is jó ideig meghatottan álltam ott. Végre azt kérdém tőle:

— És a czingéből mi lett?

A gyermek erőt vevén fájdalmán, folytató.

— Amint egészségemet visszanyer-tem, tüstént a temetőbe Ninka sirjához vezettem magamat. Letérdeltem és imádkoztam. Imám közben egy madárka csatogása zavart meg: föltekinték és a sir-tövében álló cyprusfa ágain egy czingét pillanték meg. Szivem hangosan dobogott.

— Miczi! Miczi! kiáltám mint hurgomnak szokása volt. És a czinegeujjamra szállt.

Csókjaimmal és könyeimmal bori-tottam a kedves kis teremtest. A madárka azalatt hallgatott, és nemsokára visszaröpült a lombok közé.

Ez időtől akárhányszor mentem a temetőbe, mindannyiszor ott láttam a szép Mandit kis urnője sirja fölött. Nap-pal a cyprusfa lombjai közt énekelt, éj-jel pedig azon virágok közt nyugodott, melyeket mi naponként a sirkeresztre tüztünk.

Néhány hét mulva azonban a kis madarat szokott helyén élet nélkül talál-tuk. Halálban sem akart megválni a sze-gény Ninától!«

Itt újból elfojtá a zokogás a füeska hangját. Miután bucsura nyujtva felém kezét, így szólt:

— Ime lássa, ezért szeretem én a madarakat!

KÉPREJTVÉNY.

FEKETE HATTYUK.

(Képpel a 237. lapon.)

HA VALAMIRŐL azt akarjuk mondani, hogy szép tiszta fehér, azt mondjuk, hogy »fehér mint a hattyu«, és igaz is, hogy a hattyuk, melyeket mi rendszeren látunk, gyönyörű fehérek, nincsen rajtuk egyetlen foltocska sem. De azért mégsem minden hattyu fehér, sőt van olyan fajta, mely egészen fekete. Aki nem hiszi, megláthatja a budapesti állatkertben is, hol a fekete hattyuk vigan uszkálnak a tavon.

Körülbelöl kétszáz esztendeje, hogy egy utazó, ki messze, a tengereken túl járt, azt a hirt hozta, hogy ő látott fekete hattyukat. Nevettek rajta s nem hitte el senki. De vagy harmincz évvel később mégis el kellett hinniök, mert más utazók hoztak eleven fekete hattyukat Európába s azóta e szép madár mindenfelé látható az állatkertben.

A fekete hattyu hazája Ausztrália déli része, hol a folyókon, mocsarakban seregestől él együtt. Tollazata egészen fekete, csak szárnya alatt van néhány fehéres toll, de ezeket csak akkor láthatni, mikor röpül. Csőre piros, szemei is vörösek, lába pedig közönséges szürke színű. Máskülönbben testalkata egészen olyan, mint a mi fehér hattyunké. Vad állapotban nehéz megfogni, mert nagyon óvatos és a vadásznak csak ritkán sikerül közlébe jutni. A fogságban nagyon haragos, veszekedő, folyvást verdesi a mellette uszkáló kisebb madarakat; de ha az állatkert látogatói morzsát szórnak a vízbe, akkor a fekete hattyu is megszelidül, odauszik s jóízűen bekapdossa a jó falatokat.

AZ ANYA SIRJÁN.

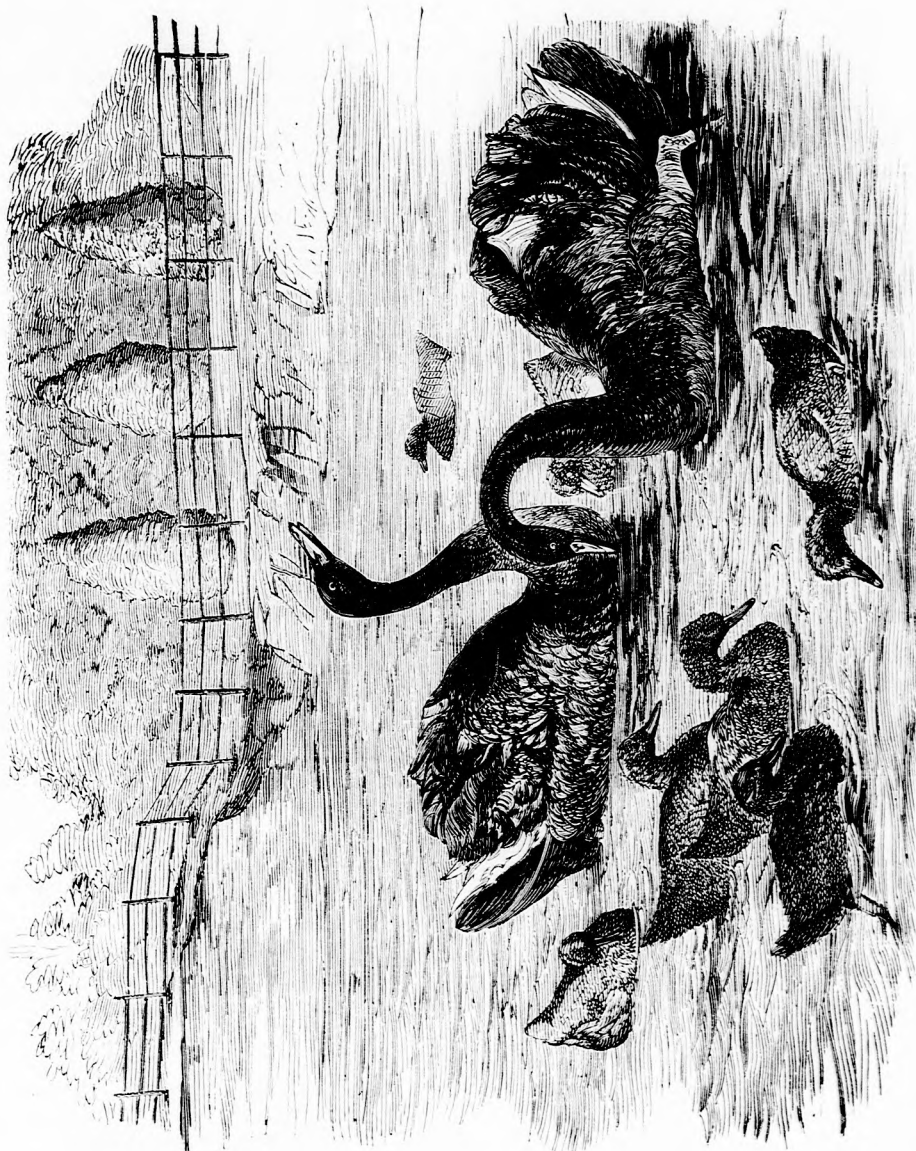

G YERMEK arcz, kedves arcz,
Már üli a bánat.
Mi lelt téged kis leány?
-- Elvesztém anyámat!

Elvesztém örökre
Itt nyugszik a földben —
Alattam jó holt anyám,
Az Isten fölöttem.

Porából hajtott ki
A virág és fűszál
Lelke az, mely illatul a
Nagy Egekbe fölszáll.

Elvesztém örökre,
Teste itt a földben,
Illatt-lelke vidd imámat
Istenhez fölöttem.

FÉKETE HATTYÚK. (Lásd a 235. lapon.)

AZ ELSŐ KOSZORU.

(Képpel a czímlapon.)

NEM rég játsztam a havon,
Bántott a fagy . . .

S már most itt vagy,
Édes, kedves tavaszom!
Mamával a kertbe megyünk,
Vén fa alá heveredünk.
A vén fának ifju lombja
Nyájasan int le felénk
Bogár, méhe, zsongva-dongva
Zizzen-rebben szerteszét.
A fű alatt
Félve fakad
Hbolya
Hamar kössük esokorba!
Amoda
Arany-virág sárgul,
Kis kelyhe kitágul,
Kössük ezt is esokorra
Bukorra.
Szépen összetűzve
És hosszúra fűzve
Karikába kötözzük
S kis Honkánk fürteire
Koszorunak rátesszük.

A JORDÁN FOLYÓ.

(Képpel a 240. lapon.)

AZ A HÉT, mely most következik, a kegyeletes áhitat ideje az egész földön mindazon népeknél, melyek a keresztény vallást követik; a husvétii ünnepet megelőző »Nagy Hét« napjaiban emlékeznek vissza a keresztények különösen Jézusra, a Megváltóra, ki az igazságot hirdette és keresztire feszítettet elvakult kortársai által.

A keresztény egyházakban mindennütt nagy ünnepélyességgel ülik meg e

napokat; de sok jámbor hívő nem elégzik meg ezzel, hanem látni akarja, legalább egyszer életében, azokat a helyeket, ahol Jézus Krisztus élt és tanított. — Ezért husvét idején minden esztendőben számos jámbor hívő zarándokol a Szent Földre s ott bejárja mindazon városokat, falvakat, tájakat, melyekről a Szentírásban olvashatni.

A Szent Föld vagy Palaestina Kis-Ázsiában fekszik (a térképen keressétek meg) és most a törökök uralkodnak fölötté. A törökök, tudjátok, nem keresztények és mikor, több száz esztendővel ezelőtt Jeruzsálemet és a többi szent helyeket elfoglalták, a keresztény népek mindenfelől nagy seregeket küldtek oda a pogányok elűzésére. E háborukat keresztes hadjáratoknak nevezték és egy magyar király, II. Endre is ott járt vitéz seregével. De végre nem bírtak a hatalmasabb törökkel és így a Szent Föld mai napig is ennek birtokában van. A török azonban nem üldözi a keresztényeket, tiszteletben tartja a szent helyeket és megengedi, hogy a zarándokok ott szabadon járhassanak.

A zarándokok legelőször Jeruzsálembe mennek, hol Jézus sirjának helyén nagy templom áll. Innen aztán tovább vándorolnak s egyik sem mulasztja el meglátogatni a Jordán folyót s üvegcsében egy kis vizet hozni belőle emlékül. A Jordán folyónak pedig arra a pontjára zarándokolnak, hol János megkeresztelte Jézus Krisztust.

A folyó e pontja mintegy három óra járásnyira van a holt tengertől s medre itt majdnem olyan széles, mint a Tiszáé. A zarándokok, midőn e helyre érnek s megpillantják a szent folyó csillogó tükrét, örömköltásokban törnek ki, azonnal levetik felső öltönyeiket és a hullámok közé rohannak, hol némelykor egy-egy vígyázatlan bele is ful. A bucsujárók mindenekelőtt arcukat nedvesítik meg, háromszor keresztet vetvén magukra, a

szent vízzel; azután mindegyik iszik a folyamból, nem szomjuság végett, de hogy belsőképen, lelkileg megtisztuljon.

Távozás előtt mindenki megtölti palaczkját, korsóját a Jordán vizével s ezt mint szent ereklyét hozza haza, messze országokba.

Tudom, hogy köztetek, kis olvasóim, számosan vannak, kik a Szentírást már ismerik és lelki épüléssel olvassák, hallgatják annak bölcs tanításait, melyek hitet, vigasztalást nyújtanak lelkünknek.

A HANGYÁSZ-MEDVE.

(Képpel a 232—233. lapokon.)

A mi erdei medvéink ugyancsak bámulnának, ha meglátnák ezt a furcsa legényt s azt hallanák, hogy ez rokonuk, hogy ez is medve. Pedig mégis medve, csak hogy nem olyan haragos, dörmögő, mint a mi maczkóink.

A hangyász-medve hazája déli Amerika, hol a leghasznosabb vad állatok közé tartozik. Testének hossza három-négy láb, szőre szürkés barna s fehér és fekete sávolyokkal van tarkázva. Farka hosszú és bozontos, — de leginkább feltűnő a feje, mely roppant hosszú, fogatlan orrmányban végződik; és e hosszú orrmányban még hosszabb, vékony, minden oldalra mozgatható nyelve van.

Azon tájakon, hol a hangyász-medve otthonos, rettentő bajt okoznak az embereknek a hangyák; van egy fajtája a hangyáknak, — a termiták, — mely irtóztató tömegben jelen meg és mindent elpusztít. E hangyák nem afféle kicsike hangyaturásban laknak, mint a mi apró hangyáink, hanem egy-két öl magas épület emelnek, valóságos kis házakat, úgy hogy a hol sok ilyen hangya-fészek van, messziről falunak lehetne nézni. E hangyák sokszor vándorlásra is kelnek s ha utjokat valamely falunak veszik, mindenki menekülni kénytelen előlük, mert

ellepik a házakat, kerteket, utcákat s oly töméntelen sokaságban jelennek meg, hogy lehetetlen őket elpusztítani.

Ezen ártalmas rovaroknak legnagyobb ellensége a hangyász-medve, ő pusztítja legjobban az emberek féltetes üldözőit. A hangyász-medve hatalmas karmaival lyukat kapar a hangyák fészkeinek oldalán s a nyíláson bedugja hosszú nyelvét, mely ragadós nyálkával van befödve. Azonnal ezer meg ezer hangya tapad reá, a medve bevonja nyelvét és lenyeli a hangyákat, azután újra kezdi. Képzeltetik, hogy sok százezer hangya kell arra, míg a medve jóllakik és így egy hangyász-medve napokint milliókat pusztít el e kártékony rovarfajból.

Fogságban a hangyász-medvét nehéz eltartani, mert bajos számára előteremteni kedvencz eledelét, a hangyákat. De megél rizsen és tejen is, csak hogy előbb utóbb szomoruvá válik, lassanként elgyöngül és meghal.

Régebben azt hitték, hogy a hangyász-medvét nem lehet megszelídíteni; de újabb időben meggyőződtek, hogy ez nem igaz, a hangyász-medve szelid, jámbor állat. Gazdáját már hangjáról megismeri, engedelmeskedik hívására s oly hiven jár utána, mint akármely jól betanított kutya.

A »KIS LAP« X. köt. 10-ik számában közölt sajtóhibás írás megfjtését utólag még beküldték: Schopflin Robert, Etel és Ilka, Rupp Lajos, Mehrwerth Jozefa, Háyt Gizella.

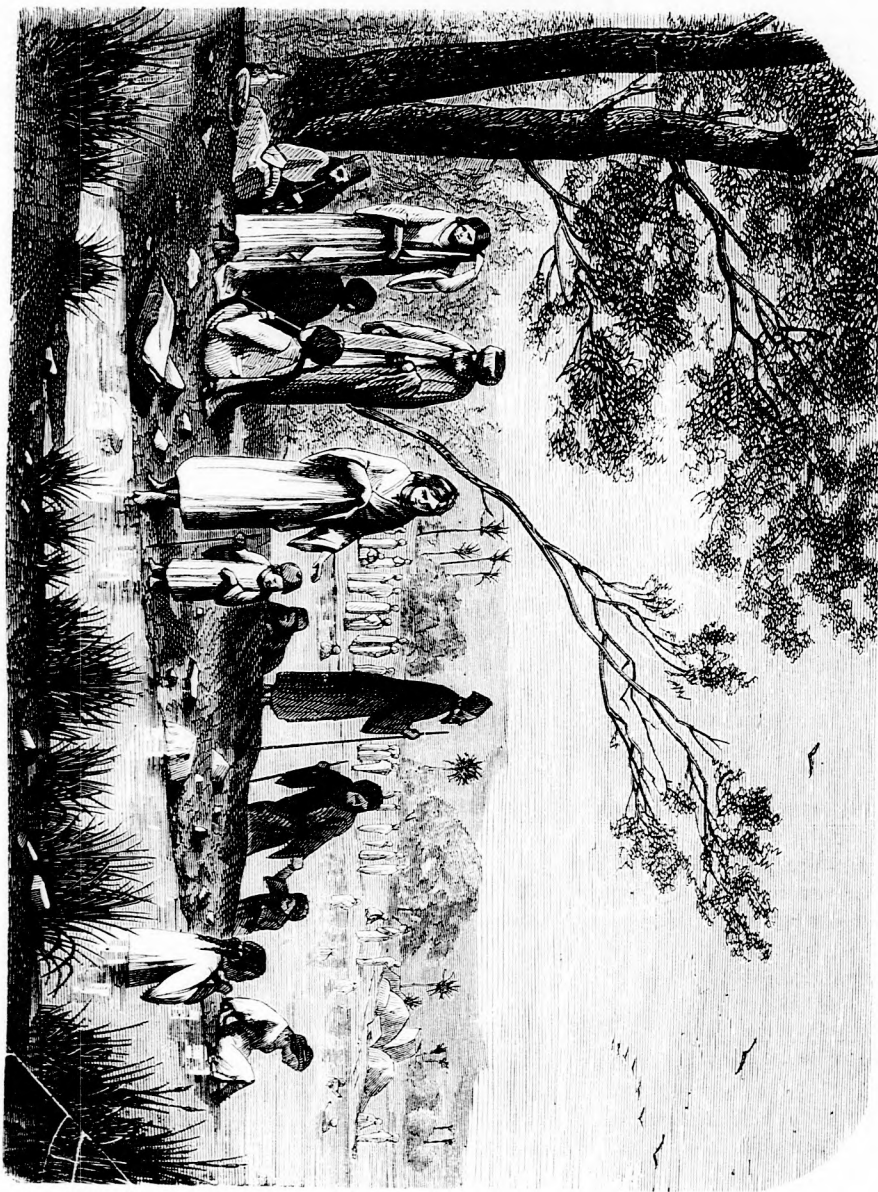
*

A »KIS LAP« X. köt. 11-ik számában közölt betűrejtvények megfjtését utólag még beküldték: Gyeörgy Magda, Mehrwerth Jozefa, Rupp Lajos, Háyt Gizella, Polyák Lajos.

*

A »KIS LAP« X. köt. 11-ik számában közölt bibliai feladvány megfjtését utólag még beküldte: Gyeörgy Magda.

A JORDÁN FOLYÓ AZON HELYE, HOL JÉZUS MEGERESZTELTETETT. (Dási a 278. lapon.)

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest barátok tere, 7-ik sz. Athenaeum-épület.
 Kiadja és nyomatja az Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
 Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.